

Giá trị của niềm tin trong việc xây dựng xã hội VN ngày nay

(Phạm Quốc Trung)

Xã hội Việt Nam ngày nay có nhiều vấn đề cần phải giải quyết, nhiều vấn nạn cần phải khắc phục để đất nước có thể phát triển bền vững trong lộ trình đi lên và hòa nhập với thế giới. Vậy thì trong các vấn đề đó, đâu là vấn đề nghiêm trọng nhất cần phải tập trung cải thiện trong việc xây dựng đất nước hiện nay? Theo tôi, vấn đề quan trọng nhất đó là vấn đề **khủng hoảng niềm tin**.

Tại sao tôi lại cho là việc thiếu niềm tin là vấn đề nghiêm trọng nhất? Bởi nhìn vào xã hội ngày nay, ta thấy rất nhiều lo lắng, bất an, sợ hãi, nghi kỵ, ngờ vực, đề phòng... Mà tất cả những điều đó đều là biểu hiện của 1 nguyên nhân chung, đó là thiếu niềm tin lẫn nhau, thiếu niềm tin vào một giá trị đạo đức vĩnh hằng. Xin các bạn đừng nghĩ tôi muốn nói đến niềm tin tôn giáo ở đây, đơn giản chỉ là niềm tin vào con người, niềm tin vào một lí tưởng cao đẹp mà thôi.

Trước tiên, niềm tin là sự tin tưởng vào một ai đó, một việc gì đó, và cho rằng ai đó, việc gì đó là đúng bất chấp những lung lạc bên ngoài. Như vậy, khi nói đến niềm tin, chúng ta thấy có 2 đối tượng: người tin, và đối tượng được tin, nếu đối tượng được tin là con người thì đó phải là niềm tin 2 chiều, khi A tin B và B cũng tin A thì giá trị niềm tin mới được thiết lập.

Nhìn trong gia đình, nếu vợ chồng tin tưởng nhau, anh em tin tưởng nhau, cha con tin tưởng nhau... thì gia đình đó êm ấm biết mấy, hạnh phúc biết mấy. Rộng ra ngoài xã hội, nếu người chủ - người lao động tin tưởng nhau, xóm giềng tin tưởng nhau, nhà nước – nhân dân tin tưởng nhau thì xã hội thái bình, ai nấy cũng yên tâm làm việc, không còn những nghi ngờ, sợ hãi, lo lắng nữa.

Khi ta đã tin vào ai đó hay điều gì đó thì rất khó ai có thể thay đổi niềm tin này. Vì vậy điều quan trọng là cần phải đặt niềm tin đúng người và đúng chỗ. Niềm tin nếu đặt đúng đối tượng có thể là động lực để chúng ta hành động và vượt qua nhiều khó khăn trở ngại. Tuy nhiên, nếu niềm tin đặt sai chỗ, có thể khiến chúng ta trở nên mù quáng và hành động sai lầm hoặc suy sụp một khi nhận ra mình đã tin tưởng không đúng. Lịch sử đã từng chứng minh điều này, chẳng hạn: trong cuộc kháng chiến chống Mông Cổ dưới thời nhà Trần, nhờ tin tưởng vào tài lãnh đạo quân sự của Trần Hưng Đạo và sức mạnh kháng chiến của toàn dân, mà quân dân Đại Việt đã 3 lần đánh thắng đội quân hung hãn Nguyên Mông lúc bấy giờ; ngược lại, trong thời cận đại, triều đình nhà Nguyễn đã không tin vào khả năng chiến đấu của dân chúng, không tin rằng nước mình vào thời

điểm đó đã quá lạc hậu về KHKT cũng như quân sự, cần phải thay đổi, học tập, phát triển, nên đã dẫn đến hậu quả là 100 năm Pháp thuộc.

Biết rằng niềm tin là vô cùng quan trọng để tạo nên sức mạnh thần kỳ, phi thường, điều này rất cần thiết trong giai đoạn đất nước đang chuyển mình như hiện nay. Nhưng điều khó khăn nhất đó là làm sao để thiết lập niềm tin của xã hội? Làm sao biết nên tin vào ai hay vào điều gì trong cái xã hội đảo điên, nhiều dối trá, lừa lọc này?

Vấn đề này đòi hỏi một nỗ lực mạnh mẽ và lâu dài của cả xã hội, nhưng việc dù khó mấy, nếu quyết tâm thì cũng có thể thực hiện được, chỉ cần có phương pháp đúng đắn. Giải pháp có vẻ cũng rất đơn giản, đó là đặt mọi giá trị trên nền tảng của **Sự Thật**, những giá trị đạo đức chung nhất phải được khôi phục, xây dựng, đề cao những tấm gương đạo đức trong xã hội. Cụ thể là: phải tôn trọng sự thật, mọi việc phải có luật lệ rõ ràng cụ thể, nhìn vào đó có thể dễ dàng phân biệt đúng sai, thật giả; dùng thật tâm để giải quyết công việc, không dối trá, quanh co, trách nhiệm và quyền lợi phải đi đôi, khi phát hiện giả dối phải nghiêm phạt; đề cao phẩm chất đạo đức, và những con người biết tôn trọng các giá trị và phẩm chất chung ấy, phát huy vai trò của các tổ chức dân sự, tôn giáo, phi chính phủ trong việc nêu cao tấm gương đạo đức, vì luật pháp chỉ ngăn được cái xấu ở bên ngoài, còn niềm tin vào đạo đức có thể ngăn được cái ác bên trong mỗi con người.

Để làm được việc này, trước tiên đòi hỏi quyết tâm của toàn xã hội, kể đến là việc cụ thể hóa quyết tâm này bằng những chính sách, quy định của nhà nước và cuối cùng là những con người cụ thể, những nhà lãnh đạo có tài có đức, những công dân ở đủ mọi tầng lớp, ngành nghề... là những tấm gương sáng cho cả xã hội noi theo.

Xã hội vững, bởi càng tin cậy

Muốn tin nhau, phải lấy thực tâm

Lời ngay, tin tưởng nảy mầm

Đồng lòng, đồng sức, ngàn năm thái bình...

Vì vậy, để khắc phục những vấn nạn của xã hội trong công cuộc xây dựng đất nước ngày nay, đòi hỏi một quyết tâm to lớn nhằm khôi phục lại niềm tin giữa mọi người trong xã hội, niềm tin vào lí tưởng cao đẹp và tương lai tươi sáng của đất nước. Niềm tin đó phải được đặt trên cơ sở đề cao sự thật, lời nói và việc làm phải thực tâm và trân trọng các giá trị đạo đức cao đẹp trong xã hội.

Trước khi kết thúc bài viết, xin mời các bạn hãy cùng tôi đọc 1 bài thơ với tựa đề “Sáng một niềm tin” và mong rằng đất nước Vả sẽ mau chóng cất cánh khi giá trị niềm tin được khôi phục trong lòng mỗi con người.

SÁNG MỘT NIỀM TIN

Giữa bể khổ trần gian
Giữa gian trá muôn vàn
Ắ iềm tin luôn tỏa sáng
Sưởi ấm cõi mệnh mang

*

Ắ iềm tin vào lẽ phải
Vào chân lý không hai
Thiện phải luôn thắng ác
Ắ iềm tin đó không lay

*

Dẫu muôn ngàn gian khổ
Dẫu gian hiểm rình vồ
Chẳng làm sao lay chuyển
Ắ iềm tin giữa hư vô

*

Ắ iềm tin còn sáng mãi
Vượt qua nỗi đau dài
Thời gian như đọng lại
Ắ ở bùng trong sớm mai.